

OMAD PUKKI: kui leidub piisavalt mõjukaid toetajaid, võib Eestis peaaegu igaühe peaaegu igasse ametisse panna, tõestab haigekassa juhi valimine

Pevkur õmbleb kuube Ligi soosikule

Pärast nurjunud katset haigekassa tüliliks muutunud juht välja vahetada, asus sotsiaalminister Hanno Pevkur kiirustades valimiste eeskirja muutma. Ministri arvates ei pea haigekassa uus juht tervishoiusüsteemi tundma.

PEETER ERNITS

Möödunud reedel lõppes haigekassa nõukogu istung kell 11.30.

Valiti uut juhatuse esimeest. Senine juht Hannes Danilov sai kaheksa poolthäält, tema rivaal Tanel Ross seitse.

Nõukogu liikmed vahetasid omavahel pilke. Paljudele oli toimuv üks suur üllatus.

Valimise eelsetel päevadel olid kuluaarides liikunud jutud, et rahandusminister Jürgen Ligi paneb tähtsale ametikohale oma soosiku. Tanel Ross on Ligi ministeeriumi asekanstler. Nii aga ei läinud.

Samal reedel, kui nõukogu liikmed laiali läksid, asus sotsiaalminister Hanno Pevkur, ühtlasi ka haigekassa nõukogu esimees, usinalt tegutsema, juhi va-

limise reglementi muutma.

Kell 12.57 oli asi nagu naksiti valmis.

Ministri äkiline sööst

Uuest reglemendist visati välja nõudmised, et haigekassa juht peab tervishoiusüsteemi tundma ja tal peab olema suure organisatsiooni juhtimise kogemus.

Sotsiaalministril ehk nõukogu esimehel oli tuli takus. Ta palus nõukogu liikmetel vastata juba sama päeva õhtuks.

Ning riigimehed hakkasidki vastama. Esimesena reageeris doktor Viktor Vassiljev.

“Ei ole hea, kui just praegu ja just need jäetakse reglemendist välja. Nii võib jääda eksitav mulje, nagu tehtaks seda ühe kandidaadi huvides,” kirjutas Riigikogu liige. Kell näitas 21.11.

II MAD CAADA!

Pressiteadete edastamine

Meediamonitooring

Meediaanalüüsid

“On enam kui kummaline, kui reglement on nii olulistest aspektidest muutunud,” ühines Vassiljeviga teine nõukogu liige, kohe tema järel ka kolmas.

Kell oli 21.35.

Vahepeal, kell 21.19 teatas minister Pevkur, et kutsus haigekassa erakorralise nõukogu kokku esmaspäeval.

Paljud ehmusid – nüüd peab suur tulekahju lahti olema! Nad olid kahe silma vahele jätnud kuupäeva – see oli esmaspäev küll, aga nädal hiljem.

“Kas kardame patiseisu kadumist, et õnnetut reglementi külmutada tahame?” sekkus möllu rahandusminister Jürgen Ligi, samuti haigekassa nõukogu liige.

Kell lähenes jõudsalt südaööle, oli 22.25. Vahepeal jõudis minister ka Maalehele vastata.

“Meil on kaks kõva, aga erinevat kandidaati,” kirjutas Ligi. “Haigekassa on tervishoiusüsteemi tõhustamisel teinud kõva töö. Aga alati on asju, mis panevad nõukogu kaaluma muutuste vajalikkust. Seis on liiga hea, et oleks vaja mingit kriitikat meedia kaudu teha. Valida on raske, aga tulemus on igal juhul hea.”

Rahandusministri kiri lõppes märkusega: “P. S. Maalehe lugu oli täielik jama. Täielik haige jama.”

Ligi iseloomustas nii eelmises Maalehes avaldatud lugu, et rahandusminister soovib haigekassa juhi toolile oma soosikut.

Vahetult enne südaööd ütles oma arvamuse välja järgmine nõukogu liige, Tarmo Kriis.

“Tööandjate keskliidu esindajana olen seni aru saanud, et nõukogus on kolm osapoolt: tööandjad, kindlustatud ja riigivõimu esindajad,” hindas ta. “Täna-se koosoleku tulemusi analüüsi-

des olen jõudnud arusaamisele, et nõukogus on vähemalt viis osapoolt: lisandunud on haiglad ja arstid.”

Tööandjate juht tegi ettepaneku nood, kes tervishoiust midagi teavad, haigekassa nõukogust välja visata.

Kriis oli jõudnud selleks ajaks olla nõukogu liige vaid ühe päeva.

Suu vett täis

Laupäeval oli enamikul nõukogu liikmetel suu vett täis.

“Haigekassa juhi valik on alles pooleli ja seepärast pean õigeks täna öelda ainult, et nõukogule esitati kaks head kandidaati, kellest kumbki kahjuks ei saanud vajalikku häälteenamust,” teatab Ivi Normet, sotsiaalministeeriumi terviseala asekancler.

“Vabandan, aga mul on raske, kui mitte öelda võimatu, hetkel vastata,” teatab nõukogu verivärske liige, endine õiguskantsler Allar Jõks. “Valitsus nimetas mind nõukokku neljapäeval ja reedel oli mul esimene päev.”

Põhja-Eesti regionaalhaigla juht Tõnis Allik lubab küsimustele nädalavahetusel mõelda. Esmaspäeval saabus vastus.

“Mõitlesin nädalavahetusel ja ei saa kahjuks küsimusi kommenteerida,” kirjutas Eesti tipphaigla 3400 töötajaga PERHi juht “Esitaks ei tule see ilmselt kasuks, kui nõukogu liikmed hakkavad avalikult kandidaatide osas positsioone võtma. Teiseks võib haiglajuhi avalik toetus kandidaadile hoopis karuteene teha.”

Eesti ühe suurima haigla juht viitas tööandjate liidu juhi hilisõisele elektronkirjale, kus ta soovitas tohtrid ja haiglajuhid haigekassa nõukogust välja visata.

Vaid kaks haigekassa nõukogu liiget – Ene Tomberg ja Vik-

Pressiteadete edastamine

tor Vassiljev, mõlemad tohtrid – vaevuvad Maalehega sisuliselt vestlema. Doktor Tomberg paneb Hannes Danilovi senisele tööle hindeks nelja.

Ta peab haigekassa suurimateks kordaminekuteks digiresepti juurutamist, terviseenduse projektide läbiviimist ja perearstisüsteemi pidevat täiendamist.

“Välja on arendatud toimiv ja kaasaegne ravikindlustussüsteem,” selgitab Tomberg.

Samas on ka mitte nii hea pool: pikad ravijärjekorrad, kõrge omaosalustasu nii retseptiravimitel kui ka hooldusravil.

Tegeldakse küll naiste rinna- ja emakakaelavähi sõleuuringuga, aga isegi mitte alustatud pole üha sagedasemaks muutuvate meeste eesnäärme- ja soolevähi otsimisega.

Pensionäridel kompenseeritakse küll hammaste proteesimise kulud, mitte aga hambaravikulutused.

“Kaheksa kuni kümme protsenti elanikkonnast on ravikindlustusega hõlmamata ja seega ei ole neile tagatud põhiseaduslik õigus tervisele,” lajatab pealinna tervishoiuosakonna juhataja lõpetuseks.

Loomulikult ei ole see aga haigekassa lahendada, kuivõrd kassa on loodud tegelema ravikindlustatutega.

Vassiljevi hinne on viis

“Minu hinne on selge viis,” ütleb doktor Vassiljev. “Pretensioone, mis võiksid hinde alla viia, ei saa olla ühelgi nõukogu liikmel.”

Vassiljev rõhutab, et Danilovi juhtimisel on haigekassa läbinud Eesti majandust tabanud suure kriisi minimaalsete kaotustega, saanud palju tunnustust eeskujuliku avaliku asutusena ning ka hea raamatupidamise eest.

Meediamonitooring

“Kuluefektiivsusest on Eesti Haigekassa Euroopa Liidus esikohal,” rõhutab Vassiljev.

Prohmakatest toob Viktor Vassiljev välja vaid ühe.

“Haigekassa, nagu ka töötukassa reservid kasutati ära riigieelarve aukude kosmeetiliseks lappimiseks,” pahandab Vassiljev. “Tegemist oli rahandusministri initsiatiiviga, haigekassa juhatuse esimehel oli ainult võimalus avaldada rahulolematust.”

Kes vallivad juhti?

Haigekassa nõukogu on 15-liikmeline. Et haigekassa uus juht saaks valitud, peab ta koguma nõukogu 10 liikme toetuse.

Elmisel reedel sai haigekassa juhiks tagasi pürginud Hannes Danilov 8 ja tema vastaskandidaat Tanel Ross 7 häält. Seega läksid juhiotsingud uuele ringile.

Nõukokku kuuluvad:

- Hanno Pevkur, sotsiaalminister, nõukogu esimees
- Jürgen Ligi, rahandusminister
- Ivi Normet, sotsiaalministeeriumi tervishoiu asekancler
- Margus Tsahkna, Riigikogu sotsiaalkomisjoni esimees
- Viktor Vassiljev, Riigikogu esindaja
- Ene Tomberg, Eesti Lastekaitse Liidu toetajaliige
- Andres Ergma, Eesti Pensionäride Ühenduste Liidu juhatuse esimees
- Ulvi Tammer-Jäätas, Eesti Diabeediliidu tegevjuht
- Kaia Vask, Eesti Meremeeste Sõltumatu Ametiühingu esimees
- Indrek Hanso, Põhja-Eesti regionaalhaigla radioloog
- Tõnis Allik, Eesti Haiglate Liidu juhatuse liige
- Allar Jõks, advokaadibüroo Sorainen advokaat
- Kristina Siimar, Swedbanki grupi efektiivsusprogrammi juht
- Tiit Kuuli, Eesti Ehitusettevõtjate Liidu juhatuse liige
- Tarmo Kriis, Eesti Töandjate Keskliidu juhataja

Allikas: Eesti Haigekassa

Millegipärast ollakse arvamusel, et haiglaid ja arste peab haigekassa juhtimisest võimalikult eemal hoidma.

Tõnis Allik

Vassiljevi sõnul tõi rahandusminister Ligile vastu hakkamine

Politiika pole alati nii väga läbipaiste

Danilovile hundipassi. “See ongi põhjus, miks koalitsioonipoliitikut eelistavad teist kandidaati.”

Vassiljevi toetus kuulub kindlalt Danilovile. Pealegi tuleks Tanel Rossi puhul alustada tervishoiusektori algtõdede selgitamisest.

“Vahepeal juhatakse haigekasat kui suvalist rahalist fondi,”

põrutab tohter. “Aga seal taga on inimeste elu ja tervis. Minu kindel veendumus on, et nendega ei mängita. Eesti Haigekassa pole eksperimenteerimise koht.”

Ligi tahte eiramisele viitab ka teine, anonüümseks jääda sooviv haigekassa nõukogu liige. “Kahtlustan, et rahandusministril on vaja haigekassas oma käepikendust,” seletab allikas. “Seal on suur hulk raha, mida võiks vajadusel siia-sinna liigutada. Samamoodi, nagu tehti haigekassa reservidega. Kui reserve hakati riigieelarvesse konsolideerima, üritas Danilov protestida. Näen asjadel ainult üht põhjust – haigekassa on vaja oma kontrolli alla saada.”

Üllatavalt jõuliselt tegutseb uue esimehe valimiste eelõhtul valitsuse poolt nõukogusse määratud teine liige Allar Jöks.

Väidetavalt just tema ettepanekul asus sotsiaalminister kiirustades reglementi muutma.

Eluga ei mängita

Jöks jätab küsimusele, kas mängu ajal on ikka õige reegleid muuta, vastamata.

“Ma ei pea võimalikuks ega korrektseks kommenteerida küsimusi, mida nõukogu alles hakkab arutama,” lausus ta. “Kõigis nõukogu tööga seotud küsimustes palun pöörduda nõukogu esimehe poole.”

Paljudi saab selgeks esmaspäeval, kui haigekassa nõukogu koguneb erakorralisele istungile. Päevakorras on vaid üks küsimus: kas ollakse nõus poolel teel hobuseid vahetama, haigekassa juhi valimise reglementi muutama. Otsustada tuleb, kas haigekassa tulevane juht peab tervishoiusüsteemi tundma või mitte.

**HANNES
DANILOV**

*haigekassa juhatuse
esimees*

Olen enda arvates haigekassa juhtimisega hästi hakkama saanud, seetõttu ei olnud piinlik kandideerida ka järgmiseks ametiajaks.

Järgmistel aastatel on peamised väljakutsed Euroopa patsiendiõiguste direktiivi harmoneerimine Eesti seadustega ja haiglavõrgu arengukava uuendamine. Mõlemas protsessis lisandub haigekassale uusi ülesandeid.

Jätkata tuleb teenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse probleemide lahendamist. Saan jälle öelda, nagu viis aastat tagasi, et ootame üleriigilise digiregistratuuri käikuandmist, mis ühtlustab koormust haiglate vahel.

Pidevalt on vaja jälgida rahalist jätkusuutlikkust. Raha jagamine eri vajaduste vahel on iga-aastane optimeerimisülesanne.

Oma tugevaks küljeks pean võimet näha "suurt pilti" ja järjekindlust eesmärkide elluviimisel. Kandideerin jätkuvalt haigekassa juhiks.

**TANEL
ROSS**

*haigekassa juhatuse
esimehe kandidaat*

Haigekassa on igati head tööd teinud, nüüd seisavad ees järjest suuremad väljakutsed siseriiklikult, sealhulgas vajadus tagada ravikindlustuse jätkusuutlik ja adekvaatne rahastamine ning haigekassa tugev finantspositsioon nii keskmises kui ka pikemas perspektiivis ning Euroopa Liidus.

Mu senine majanduspoliitiline ja rahvusvaheline töökogemus rahandusministeeriumis ja Eesti Pangas võimaldab mul kindlasti nende ülesannete täitmisel haigekassale abiks olla.

Räägiksin sisulistest küsimustest hea meelega edaspidi – seda enam et sotsiaal- ja tervishoiupoliitika rahandusministeeriumi kompetentsi kuuluvad aspektid on minu vastutusvaldkonnas.

Ma ei ole veel otsustanud, kas osalen ka uuel konkursil või mitte.

Sinna kuuluvad ka telgitagused, mida halgekassa juhtumi puhul teavad hästi sotsiaalminister Hanno Pevkur ja rahandusminister Jürgen Ligi.